

Thailand

Weg van het massatoerisme

In 2004 werden de idyllische stulpjes in Thailand weggevaagd door de allesverwoestende tsunami. Nu, zeven jaar later, is te zien wat de veerkracht van de natuur is. Phuket is nog altijd een walhalla voor duikers. Een ideale vakantie om eens lekker tot rust te komen en je te verliezen in natuurschoon. Wij verkennen de wateren tussen Thailand en Maleisië en worden gegrepen door de natuurpracht.

Tekst: Arine Maat | Fotografie: Udo van Dongen > udovandongen.com

Zweepkoraal met symbiosegarnaaltje

Clownvisje

Schorpioensvis

Garnaal op hardkoraal

Dat opwarmen in Thailand op meerdere manieren kan worden uitgelegd, wordt ons duidelijk als we een paar dagen acclimatiseren in het overtoeristische plaatsje Patong Beach. De temperatuur is hoog en er zijn straten vol restaurantjes waar je je tegoed kunt doen aan Thais eten dat niet direct als verkoelend bekend staat. Een groot deel van de toeristen komt voor andere zaken dan eten of duiken. Patong Beach is het mekka voor de tafeltennisliefhebbers, maar er zijn opvallend weinig Chinezen... Misschien wordt er met 'pingpongshow' toch iets anders bedoeld. Hoe dan ook, in Patong is het dagelijks feest voor stappers en liefhebbers van alles wat God verboden heeft. Iedere nacht kunnen de remmen los.

Onbekende zuidelijke wateren

Gelukkig hoeven we geen twee weken mee te deinen in het feestgedruis en vertrekken we binnen drie dagen met een live-aboard op de *MV Phoenix* onder leiding van meervoudig Antibes-winnaar Danny van Belle. De meeste live-aboards vanuit Phuket duren maar vier dagen en gaan doorgaans naar de Similan eilanden. Die van ons is tweemaal zo lang en wij zullen de onbekendere zuidelijke wateren tussen Phuket en de Maleisische grens gaan verkennen. De *Phoenix* is een schip dat pas sinds september 2010 in de vaart is en alles is dus nog fonkelnieuw. Overigens betekent dit niet dat we met een onervaren bemanning opgescheept zitten. De *Phoenix* is een bijna exacte kopie van de voorganger, alleen is alles nieuwer. Het

schip biedt plaats aan groepen tot wel 24 duikers en wij hebben geluk dit keer: we zijn met een groep van slechts veertien personen en dat betekent nóg meer ruimte; we hebben een vier persoonshut voor ons tweeën!

Macrobril

Het vertrek is 's avonds vanuit Rawai, een behoorlijke plaats met een grote haven in het zuiden van Phuket. Helaas zijn de weerscondities niet wat je zou hopen. Gelukkig biedt het schip ruim voldoende mogelijkheden om beschermd te zitten tegen de regen. We zetten gedurende nacht koers richting Koh Racha Yai, waar we de volgende ochtend onze eerste duiken zullen maken. Op het eerste zicht blijken deze eerste duiken niet van meest spectaculaire te zijn. Eerlijk gezegd lijkt het rif meer dood dan levend. Maar zoals altijd moet je in staat zijn om door een

andere bril te kijken. En wanneer dat de macrobril is, dan is het doorgaans niet moeilijk om je te vermaken. Al snel zien we de eerste wrattenslakken en ook het nauwgezet afspeuren van zweepkorallen wordt beloond met symbiosegarnaaltjes. Verder zien we volop anemonen met verschillende clownvissoorten en tijdens onze tweede duik in deze baai spotten we zelfs al onze eerste – volgens Danny – endemische zeenaaktslakkensoort voor de Andaman zee: de *Halgerda stricklandii*.

De volgende dag maken we onze eerste duik bij Koh Bida Nok. Dit rif ligt wat verder in de open zee, waardoor de kans op een ontmoeting met groot zeeleven zoals de luipaardhaai aanwezig is. Deze kans is vroeg in de morgen het grootst,

Parende luipaardslakken (*Jurunna funebris*)

Je ziet duidelijk dat *koraalriffen* de *kraamkamers* van de zee zijn: *zwermen vis zwemmen* hier rond, op zoek naar iets eetbaars

Grot bij Koh Haa 5.1

us liggen we om half acht al in het water, tevergeefs. Ondanks dat er nog geen enkele andere duiker is geweest die dag, zijn de luipaardhaaien niet te vinden. Jammer, maar is gelukkig nog genoeg te zien. Prachtige steile rotswanden zijn voor een groot deel begroeid met rode zachte korallen. De gevolgen van de tsunami in 2004 zijn nog wel te zien, omdat de softkorallen stuk voor stuk nog klein zijn; toch een fijn idee om te zien dat de natuur zichzelf herstelt.

The Beach

's Middags brengen we een bezoek aan Koh Phi Phi, wat misschien wel de beroemdste vakantie-eilanden van Thailand zijn. Vóór de tsunami schijnt het een pittoresk

Rotspartijen bij Koh Haa

De *gevolgen* van de tsunami in 2004 zijn nog wel te zien, maar wel een *fijn idee* dat de natuur zichzelf herstelt

eiland te zijn geweest dat voorname-lijk backpackers aantrok, maar tijdens de tsunami is zo'n beetje alle bebouwing de zee ingespoeld waarna de bewoners besloten het nieuwe dorp grotendeels uit steen en beton op te bouwen. Begrijpelijk, maar het is er niet mooier op geworden. Ondanks dat doet het eiland nog altijd stukken minder massaal aan dan het overtoeristische Patong Beach. Koh Phi Phi schitterde eerder al in de Hollywood-kaskraker *The Beach* met Leonardo DiCaprio. Het eiland bestaat volledig uit steile kalkzandsteen en is compleet overwoekerd door jungleplanten. Op enkele plekken worden deze rotsen onderbroken door hagelwitte stranden met palmen en zie daar: een paradijselijke Robinson Crusoe-locatie. Van de rust in de film is helaas niet veel meer over, want tal van boten vol dagjesmensen doen Maya Beach aan. Wij gaan duiken op de meest zuidelijke punt van de Phi Phi-eilanden: Losama bay en diezelfde nacht zullen we nog een nachtduik maken nabij Maya Beach.

Tapijt van rode softkoralen

We trekken verder naar het zuiden om uiteindelijk bij de eilandengroep Koh Lipe uit te komen. Deze laatste eilandengroep ligt vlakbij de grens met Maleisië. Hier staat het toerisme nog in de kinderschoenen. We hebben nog een paar duikdagen te gaan en tijdens deze dagen zullen we duiken bij Hin Meung (Paarse rots) en Hin Deang (Rode rots): minimale rotsen ver uit

de kust met de grootste kans op pelagisch zeeleven zoals manta's en walvishaaien. En als deze er niet zijn, dan is er nog voldoende te zien. Hier stroomt voortdurend een relatief koele zeestroming langs. Overnachten bij deze duikstek is onmogelijk, omdat er geen enkele plek te vinden is waar we beschut kunnen liggen. We besloten in alle vroegte – als iedereen nog ligt te slapen – koers te zetten richting deze duikstekken. Om acht uur staan we klaar om te water gaan bij Hin Meung. We zijn de enige duikers en je voelt de spanning aan boord. Enerzijds omdat deze duikstek volledig wordt blootgesteld aan de elementen en de stroming aanzienlijk schijnt te kunnen zijn en anderszijds omdat we misschien wel grote vissen gaan zien!

Eenmaal te water voelen we de stroming. We moeten zo snel mogelijk naar de boeilijn zien te komen, want dat is de plaats waar we ons langs naar beneden zullen moeten trekken. Al snel liggen in de luwte van het rif dat volledig bedekt is door een tapijt van rode softkoralen. Je ziet duidelijk dat koraalriffen de kraamkamers van de zee zijn: zwermen vis zwemmen hier rond, op zoek naar iets eetbaars. Wij doen onze ronde om het rif, in de hoop een encounter te krijgen met grote vissen. Helaas had Neptunus vandaag geen zin om een grote vis op ons af te sturen en na ruim een uur staan we – ondanks we geen walvishaai hebben gezien – toch niet ontevreden aan boord: het rif zelf is meer dan de moeite waard!

Zee-egel

Koraalpoliepen

Het strand van Koh PhiPhi

Macrobeestjesjacht

Vanaf het moment dat we vertrekken vanuit Hin Deang en Hin Meung, komen we in een relatief onbekend duikgebied. Via het eiland Koh Rok – waar de zoetwatervoorraad vanuit een waterval wordt aangevuld – varen we gedurende de nacht naar Koh Lipe, de meest zuidelijke eilandengroep waar we zullen duiken. Navraag bij de lokale duikshop leert ons dat de beste duikstek Stonehenge is. Wij gaan er op af! Het zicht is niet bijster goed. Gelukkig zijn we nogal wat gewend van huis uit en bovendien zijn we toch op macrobeestjesjacht. Een goede keuze: talloze koralen groeien op een aantal rechtopstaande stenen die nog het meest aan menhirs doen denken. Daartussen vinden we diverse soorten zeenaaktslakken, anemoonvisjes en ander klein spul. We vermaken ons kostelijk op een relatief kleine duikstek en een uur is zo voorbij. Dezelfde dag gaan we voor een

Onderdeel van het King Cruiser wreck

Al snel *liggen in de luwte* van het rif dat volledig bedekt is door een tapijt van rode *softkoralen*

Zelden in Thailand waargenomen Xenokrab (*Xenocarcinus tuberculatus*)

herhaling, zodat we in staat zijn een groot deel van de macrobeesten hier vast te leggen.

Aan het eind van de dag gaan we met zijn allen aan land op Koh Lipe. Het blijkt een gezellig eilandje te zijn zonder auto's en verharde wegen, maar er zijn wel volop eettentjes, barretjes, kleine winkeltjes en opvallend veel traditionele tatoeageshops. Waarschijnlijk is Koh Lipe te vergelijken met Koh Phi Phi voor de tsunami. We brengen de hele avond door op het eiland en 's avonds genieten we van het strand, waar tal van mensen hun geluk beproeven bij het oplaten van een speciaal soort lampion.

King Cruiser

De volgende ochtend doen we nog twee duiken bij deze eilandgroep, waarna we terug gaan richting het noorden, waar we over een paar dagen weer uit zullen schepen. Een van de hoogpunten is de wrakduik op het *King Cruiser*-wrak, welke in de buurt van Phuket ligt. De *King Cruiser* is een voormalige veerboot die zonk op 4 mei 1997 nadat de kapitein een aanvaring veroorzaakte met het nabijgelegen Anemone reef. Het was een behoorlijk schip met een gewicht van 3000 ton en een lengte van 85 meter dat dagelijks heen en weer voer tussen Phuket en de Phi Phi-eilanden tot deze ene bewuste dag. Gelukkig konden alle opvarenden zonder verwondingen worden gered en een uur later was Thailand een wrakduikstek rijker. Het schip landde op een diepte van dertig meter wat gelukkig een perfecte diepte bleek voor de recreatieve sportduiker! Om hier een

mooie duik te maken, hoef je gelukkig niet zo diep, want de mooiste delen bevinden zich tussen de dertien en de 22 meter. Je moet er alleen voor zorgen dat je er op tijd bij bent, omdat er ook redelijk wat dagjesduikers vanuit Phuket komen. Deze wrakduikstek heeft naar het schijnt geen al te beste reputatie qua zicht, maar we hebben geluk: we kunnen al vrij snel nadat we ons hoofd onder water steken het wrak zien liggen en het blijkt een leeftijd als wrak behoorlijk rijkelijk begroeid is: de stromingrijke delen zijn overwoekerd door zachtkoralen en de hoeveelheid vis is enorm. Er zijn tal van doorzwemmogelijkheden en de bodemtijd nadert met rasse schreden. We komen tijd te kort, maar desalniettemin lijken we redelijk geslaagd de sfeer op het wrak vast te leggen. De laatste duik doen we nog iets dichterbij Phuket en als toetje

krijgen we hier voor het eerst een spookfluitvis en een xenokrab voorgeschoteld. Diersoorten die geen van beiden alledaags zijn in Thailand.

Cliffhanger

Al met al kunnen we terugkijken op een mooie duikcruise over de zuidelijke Andaman zee. We hebben vele plekken aangedaan en een aantal endimische diersoorten zoals de tigertail seahorse gezien. Helaas geen grote zeebeesten voor ons, maar daar kun je beter ook nooit op rekenen. Dan is een spontane ontmoeting des te leuker. Toen we uitscheepten, hoorden we van de kapitein dat twee dagen eerder nog een walvishaai gezien was op Hin Deang en Hin Meung en zo blijkt maar weer dat ook moedertje natuur doet aan cliffhangers. Wie weet hebben we volgende keer meer geluk op dit vlak. Als macro-liehebber word je in de Andaman zee in ieder geval nooit teleurgesteld! □

Porceleinkrab

Spookfluitvis

Praktische INFORMATIE:

Reizen: Er zijn dagelijks niet-rechtstreekse vluchten van Schiphol naar Phuket met verschillende luchtvaartmaatschappijen. Wij reisden met Singapore Airlines in minder dan twintig uur van deur tot deur.

Visa: Voor een verblijf tot dertig dagen in Thailand hoeft geen visum te worden aangevraagd, als je met een Nederlands of Belgisch paspoort reist. Wel moet dit document nog zes maanden geldig zijn na vertrek vanuit Thailand.

Eten: Omdat Thailand behoorlijk toeristisch is, kun je hier alles krijgen waar je maar zin in hebt. In Patong Beach genoten we na acht dagen van Thais eten op de boot zelfs van een oerhollandse frikandel speciaal!

Elektriciteit: 220 Volt, speciale stekker niet nodig.

Valuta: In Thailand wordt betaald met de Thaise Baht. Voor één

euro krijg je rond de 44 THB.

Andere activiteiten: Op Phuket is iedere vorm van toeristisch vermaak te vinden, zelfs met happy ending. Wij waren zelf nogal fan van de Rock City waar iedere avond live allerlei rock classics werden gespeeld. (rockcityphuket.com)

Live-aboard: Wij verbleven onder leiding van meervoudig Antibes-winnaar Danny van Belle op de *MV Phoenix*. Dit schip biedt plaats aan maximaal 24 duikers, waarbij toiletten en douches worden gedeeld. Voor de gezelligheid is er een ruim dek gebouwd waar altijd koude en warme dranken voor handen zijn. Per dag worden er vier maaltijden genuttigd, die meestal Thais zijn. Verder zijn er ook mogelijkheden om films of foto's te vertonen om een centraal geplaatste flatscreen.

Info: dannyanbelle.com, seaking-diving.com